

МЕТОДИ АНАЛІЗУ БАНКІВСЬКИХ РИЗИКІВ

Студ. Клименко Ю.І.

Наук. керівник доц. Геселева Н.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Ризик, згідно Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» – це ступінь імовірності певної негативної події, яка може відбутися в певний час за певних обставин. Ризик – це ймовірність зниження доходів, втрати банком частини прибутку, поява збитку чи здійснення додаткових витрат в результаті здійснення фінансових операцій.

Важливою фазою процесу управління ризиками є кількісна оцінка рівня ризику та встановлення припустимих меж ризику для окремих банківських операцій, організаційних підрозділів і банку в цілому. Рівень ризику визначається втратами (збитками), яких можна очікувати у випадку його реалізації, а також імовірністю, з якою ці втрати можуть відбутися.

Банківські установи повинні створювати відповідні системи оцінювання ризику (для визначення рівня ризику), які б формалізували процес вимірювання і розрахунків. Компонентами таких систем є: розмір (рівень) ризику; тривалість періоду впливу ризику; імовірність настання негативної події.

В сучасній літературі найбільш поширеними методами кількісного аналізу рівня ризику є наступні методи.

Статистичні методи оцінки рівня ризику використовуються для обчислення очікуваної тривалості окремої операції або певного проекту. Їх застосовують в тих випадках, коли при проведенні кількісного аналізу банк має у своєму розпорядженні значний обсяг аналітико-статистичної інформації, яка складається з необхідних елементів аналізованої системи за певні періоди. Суть — для розрахунку ймовірностей виникнення збитків аналізуються всі статистичні дані, які стосуються результативності здійснення банком певних операцій.

Метод аналізу доцільності витрат. Визначення ступеня ризику шляхом аналізу доцільності витрат орієнтоване на ідентифікацію потенційних зон ризику. Раціональність такого підходу полягає в тому, що він дає можливість виявити "вузькі" місця в діяльності банку з погляду ризикованості, а потім розробити шляхи їх ліквідації.

Метод визначення рівня ризику шляхом експертних оцінок порівняно з іншими методами має більш суб'єктивний характер. Сутність методу — спочатку банк виділяю конкретну групу ризиків і формує групу експертів, які в процесі опитування або анкетування присвоюють оцінки в балах, виходячи з ймовірності виникнення того чи іншого виду ризику, а також ступеня його впливу на діяльність банку.

Аналітичний метод полягає в тому, що в процесі зіставлення і порівняння між собою діаграм визначаються "ключові" параметри, які найбільше впливають на результат проекту, потім - їх критичні значення для проекту.

Метод використання аналогів. Під час аналізу рівня ризику певного напряму діяльності краще використовувати дані про розвиток таких самих аналогічних напрямів у минулому. Аналіз минулих факторів ризику здійснюється на основі інформації, яка отримується з різних джерел. Отримані дані обробляються з метою виявлення залежностей між запланованими показниками діяльності й урахування потенційних ризиків.

В Україні найбільш поширеним методом оцінювання рівня ризику є метод коефіцієнтів, який полягає у розрахунку непрямих (відносних) показників ризикованості. До основних коефіцієнтів належать мультиплікатор капіталу, рівень капіталізації, співвідношення власних і залучених коштів банку, залежність від міжбанківського кредитування, частка резервів на покриття кредитних ризиків в обсязі кредитного портфеля.